

MORAVSKÁ VYSOKÁ ŠKOLA OLMOUC

Ústav právních nauk

Marek Šindelář

EXEKUCE, VYMÁHÁNÍ POHLEDÁVEK
EXECUTION, DEBT COLLECTION

Bakalářská práce

Vedoucí práce: Mgr. Michal Černý PhD.

Olomouc 2009

"Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma: Exekuce, vymáhání pohledávek zpracoval sám a uvedl jsem všechny použité prameny."

V Olomouci dne 20.4.2009

.....

Marek Šindelář

Děkuji panu Mgr. Michalovi Černému, PhD. za umožnění vedení mé bakalářské práce.

Dále děkuji Ing. Jaroslavovi Šedovi za odborné rady a připomínky.

OBSAH

Úvod	6
1. Exekuční řád	7
1.1 Soudní exekutor	7
1.2 Exekutorský koncipient	8
2. Provedení exekuce	9
2.1 Součinnost třetích osob	10
2.2 Exekuční řízení	12
2.3 Účastníci řízení	12
2.4 Návrh na nařízení exekuce	13
2.5 Exekuční titul	14
2.6 Nařízení exekuce a pověření exekutora	15
2.7 Exekuční příkaz	17
2.8 Součinnost oprávněného a povinného	19
3. Způsoby provedení exekuce	21
3.1 Exekuce srážkami ze mzdy a jiných příjmů	22
3.2 Exekuce příkázáním pohledávky	22
3.3 Exekuce příkazem k výplatě z účtu u peněžního ústavu	24
3.4 Exekuce prodejem movitých věcí a nemovitostí	24
3.5 Exekuce prodejem podniku	25
3.6 Uspokojení práv na nepeněžitě plnění	25
4. Další činnost exekutora	27
4.1 Sepisování exekutorských zápisů	27
5. Náklady exekuce	31
6. Odměna exekutora	33
7. Zastavení exekuce	34
8. Konkrétní příklad	35
Závěr	39

Anotace	40
Seznam literatury	41
Seznam internetových zdrojů	42
Seznam příloh	43
Přílohy	44

ÚVOD

Téma bakalářské práce jsem si vybral ze dvou důvodů, a to aktuálnost tématu, a osobní zkušenost s vymáháním pohledávky.

Televize i denní tisk poukazují většinou na tragické osudy lidí, kteří se z neznalosti či naivity dostali do náročné životní situace. Odborníci radí, jak těmto "postiženým" pomoci a hledají společně způsob řešení.

Cílem mé práce je laikovi přehledně, stručně a výstižně vysvětlit problematiku exekuce a provést ho průběhem řízení. Na konkrétním příkladu uvést i úskalí exekučního řízení a zjistit smysluplnost exekuce při vymáhání dlužného výživného.

Čerpal jsem z dostupné literatury, kterou cituji v části práce, která se zabývá teoretickou problematikou. Práce je doplněna fotokopii skutečných dokladů (přílohy).

Práci jsem rozdělil do 8 kapitol. Tématem první kapitoly je exekuční řád, postavení, pravomoce a povinnosti soudního exekutora a exekutorského koncipienta. Ve druhé kapitole je řešeno provedení exekuce, nutnost spolupráce třetích osob (soud, policie, pošta atd.). Vysvětluje, kdo je účastníkem řízení, jak řízení probíhá, kdo ho zahajuje a jakým způsobem, práva a povinnosti zúčastněných, co je exekuční příkaz. Třetí kapitola konkrétně řeší způsoby provedení exekuce. Čtvrtá kapitola se zabývá sepsáním exekučních zápisů. Pátá kapitola vysvětlí, co se vše zahrnuje do nákladů exekuce a kdo náklady hradí. Šestá kapitola hovoří o tom, jak je zajištěna odměna exekutora. V sedmé kapitole je uvedeno kdo, kdy a jak může exekuci zastavit. Osmá kapitola mapuje můj konkrétní příklad z vymáhání pohledávky, které doplňuji fotokopii skutečných písemností.

1. Exekuční řád

V souvislosti s přípravami přijetí exekučního řádu jeho tvůrci, v souladu s poznatky některých evropských států, jež obdobnou úpravu již nějakou dobu využívaly (Polsko, Maďarsko, Slovensko), očekávali, že dojde ke hmatatelnému navýšení efektivity vymáhání soudem přiznaných pohledávek (dle odborných pramenů až o 70%), dále ke snížení počtu případů nezákonného vymáhání pohledávek, protože bude-li pohledávka legální cestou vymožená v přiměřené době, není třeba využívat nestandardní a v řadě případů i nezákonná řešení. Nepřímým důsledkem nové úpravy výkonu rozhodnutí mělo být i snížení nápadu zejména sporné občanskoprávní agendy, neboť účinná a rychlá exekuce vede strany sporu k úsilí dosáhnout mimosoudního narovnání sporu zejména proto, aby se vyhnuly nutnosti vynaložení nákladů jak nalézacího, tak exekučního řízení¹

1.1 Soudní exekutor

Soudní exekutor je fyzická osoba splňující předpoklady podle tohoto zákona, kterou stát pověřil exekutorským úřadem.

V rámci pověření exekutorským úřadem exekutor provádí nucený výkon exekučních titulů a další činnost podle tohoto zákona. Exekutor vykonává exekuční činnost nezávisle. Při výkonu exekuční činnosti je vázán jen Ústavou České republiky, zákony, jinými právními předpisy a rozhodnutími soudu vydanými v řízení o výkonu rozhodnutí a exekučním řízení.

Exekutor vykonává exekuční a další činnost za úplatu.

Činnost exekutora je neslučitelná s jinou výdělečnou činností s výjimkou správy vlastního majetku. Exekutor však může i za úplatu vykonávat činnost vědeckou, publikační, pedagogickou, tlumočnickou, znaleckou a uměleckou.

---

¹ skupina poslanců Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Důvodová zpráva k návrhu zákona o soudních exekutorech (exekuční řád) obecná část. [citováno 4.11.2007]. Dostupný ze software ASPI, interní č. LIT14431CZ

Exekutor má postavení veřejného činitele při výkonu exekuční činnosti, sepisování exekutorských zápisů a při činnostech vykonávaných z pověření soudu podle zvláštního právního předpisu.

1.2 Exekutorský koncipient

V pořadí prvním zákonem jmenovaným zaměstnancem exekutora je exekutorský koncipient, jehož postavení je základním způsobem charakterizováno v § 19 až 22 exekučního řádu. Podmínkou označení fyzické osoby za exekutorského koncipienta je fakt, že je tato zapsána do seznamu koncipientů, jenž vede Exekutorská komora. V § 20 zákon specifikuje předpoklady, které musí být splněny, aby došlo k zápisu osoby do uvedeného seznamu. Tyto podmínky se v zásadě kryjí s podmínkami jmenování exekutorem, s tím rozdílem, že koncipient nemusí mít absolvovánu tříletou exekutorskou praxi a složení exekutorskou zkoušku na straně jedné a na straně druhé musí být v pracovním poměru u exekutora. Stejně, jak již bylo výše zmíněno, exekutor koncipienta může, jako i další své zaměstnance, písemně zmocnit k realizaci úkonů při provádění exekuční nebo i jiné činnosti exekutora, nikoliv však k vydávání exekučních příkazů, k vykonání dražby či exekuce k uspokojení nesplněné povinnosti nepeněžitého charakteru²

---

² viz § 21 exekučního řádu

2. Provedení exekuce

Exekuci provede ten exekutor, kterého v návrhu na provedení exekuce navrhne oprávněný a kterého soud svým rozhodnutím pověří provedením exekuce. Úkony exekutora se považují za úkony soudu.

Exekutor je vyloučen z provedení exekuce, jestliže se zřetelem na jeho poměr k věci, k účastníkům exekučního řízení nebo k jejich zástupcům je tu důvod pochybovat o jeho nepodjatosti. Důvodem k vyloučení exekutora nejsou okolnosti, které spočívají v postupu exekutora v exekučním řízení o projednávané věci.

Jakmile se exekutor dozví o skutečnosti, pro kterou je vyloučen, oznámí ji neprodleně soudu. V řízení může zatím učinit jen takové úkony, které nesnesou odkladu.

Účastníci exekučního řízení mají právo vyjádřit se k osobě exekutora; o tom musí být exekutorem poučeni.

Účastník je povinen námitku podjatosti exekutora uplatnit nejpozději do 5 dnů ode dne, kdy soud pověřil exekutora provedením exekuce; nevěděl-li v této době o pověření exekutora k provedení exekuce, důvodu vyloučení nebo vznikl-li tento důvod později, může námitku uplatnit do 5 dnů poté, co se o něm dozvěděl. Později může námitku podjatosti účastník uplatnit jen tehdy, jestliže nebyl exekutorem poučen o svém právu vyjádřit se k osobě exekutora. Námitky povinného k osobě exekutora nemají odkladný účinek.

Námitka podjatosti musí obsahovat označení exekutora a uvedení okolností, které zakládají důvod pochybnosti o jeho nepodjatosti, popřípadě údaj, kdy se o tomto důvodu účastník uplatňující námitku dozvěděl a jakými důkazy mohou být jeho tvrzení prokázána.

K rozhodnutí o námitce podjatosti předloží exekutor bez odkladu věc soudu; v řízení může zatím učinit jen takové úkony, které nesnesou odkladu. To neplatí, byla-li námitka uplatněna nejpozději v den skončení exekučního řízení či jeho zastavení, nebo tehdy, uplatnil-li účastník v námitce stejné okolnosti, o nichž bylo soudem již rozhodnuto, nebo je-li námitka zjevně opožděná.

O vyloučení exekutora rozhoduje soud. Rozhodnutí o vyloučení exekutora se doručí oprávněnému, povinnému a exekutorovi. Proti rozhodnutí vydaném v řízení o vyloučení exekutora není přípustný opravný prostředek. Jestliže bylo rozhodnuto, že exekutor je vyloučen z provedení exekuce, v exekuci pokračuje ten exekutor, kterého navrhne oprávněný a kterého provedením této exekuce pověří soud.

Exekutor může odmítnout provést požadovaný úkon jedině z některého z těchto důvodů:

- a) odporuje-li zákonu nebo právním předpisům
- b) jestliže žadatel o provedení exekuce nesložil přiměřenou zálohu na náklady exekuce

Exekutor je povinen zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o nichž se dozvěděl při provádění exekuční nebo další činnosti. Povinnosti mlčenlivosti může exekutora zprostit orgán Komory, a to pouze z důvodů zvláštního zřetele hodných, v nezbytné míře a pro jednotlivý případ.

Exekutor je povinen zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, které se mohou dotýkat oprávněných zájmů účastníků exekučního řízení. Účastník řízení, jehož oprávněného zájmu se skutečnost dotýká, může exekutora povinnosti mlčenlivosti o takové skutečnosti zprostit.

Ohledně povinnosti mlčenlivosti exekutora ještě cituji: „Exekutor je povinen zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, které se mohou dotýkat oprávněných zájmů účastníků exekučního řízení. Účastník řízení, jehož oprávněného zájmu se skutečnost dotýká, může exekutora povinnosti mlčenlivosti o takové skutečnosti zprostit³

2.1 Součinnost třetích osob

Soudy, orgány státní správy a samosprávy, obce a jejich orgány, notáři a právnické a fyzické osoby, rozhodují-li o právech a povinnostech, jsou povinni sdělit exekutorovi na jeho písemnou žádost údaje o majetku povinného, které jim jsou známy z jejich úřední činnosti.

---

³ Schelleová, I. Lamka, R. Exekuce v zrcadle právních předpisů. III.

Policie České republiky je povinna poskytnout exekutorovi podle zvláštního právního předpisu na jeho žádost ochranu a součinnost při výkonu exekuční činnosti.

Orgány státní správy, orgány samosprávy a právnické osoby, které z úřední moci jsou zvláštním právním předpisem pověřeny k vedení evidence osob a jejich majetku nebo vzhledem k předmětu své činnosti vedou evidenci osob a jejich majetku, jsou povinny oznámit exekutorovi na jeho písemnou žádost údaje potřebné k provedení exekuce; tuto povinnost má zejména orgán pověřený vedením katastru nemovitostí, orgán správy daní, orgán, který vede evidenci motorových vozidel, komoditní burzy, Burza cenných papírů a Středisko cenných papírů.

Banky, pobočky zahraničních bank a spořitelni a úvěrní družstva, pojišťovny, investiční společnosti a investiční fondy, obchodníci s cennými papíry, penzijní fondy podle zvláštního právního předpisu, Fond pojištění vkladů, notáři, advokáti, fyzické a právnické osoby jsou povinni sdělit exekutorovi na jeho písemnou žádost údaje o číslech účtů povinného, jakož i o jejich stavu a změnách a údaje o majetku, věcech, listinách či zaknihovaných cenných papírech povinného jimi spravovaných či u nich pro povinného či povinným uschovaných.

Pošta je povinna oznámit exekutorovi na jeho písemnou žádost údaje potřebné k provedení exekuce, zejména totožnost osob, které si pronajímají poštovní přihrádky nebo jiná doručovací místa, údaje o počtu tam došlých zásilek a jejich odesílatelích, úhrn peněžních prostředků docházejících povinnému poštou nebo do jeho poštovní přihrádky, totožnost příjemce zásilek poste restante; rovněž je povinna umožnit exekutorovi tyto údaje získat na poště a správnost údajů oznámených poštou na místě prověřit. Tuto povinnost mají i jiné osoby, pokud provádějí přepravu zásilek.

Provozovatelé telekomunikačních služeb jsou povinni oznámit exekutorovi na jeho písemnou žádost telefonní, dálkopisné a telefaxové stanice užívané povinným a údaje o nich, pokud nejsou uvedeny ve veřejně dostupných seznamech.

Pojišťovny jsou povinny oznámit exekutorovi na jeho písemnou žádost výplaty pojistných plnění ve prospěch povinného.

Vydavatelé tisku jsou povinni oznámit exekutorovi na jeho písemnou žádost jméno osoby, která podala k uveřejnění inzerát, který se týká nakládání s majetkem povinného a byl uveřejněn pod značkou.

Dopravci a zasilatelé jsou povinni oznámit exekutorovi na jeho písemnou žádost

odesílatele a adresáta přepravovaného nákladu, stejně jako údaje o přepravovaném zboží, je-li to třeba k provedení exekuce.

Exekutor může požádat o součinnost třetí osoby podle § 33 a ty jsou povinny ji poskytnout, doloží-li exekutor své pověření k provedení exekuce, a jen v souvislosti s jejím prováděním; není však povinen dokládat způsob provedení exekuce.

Třetí osoby jsou povinny poskytnout exekutorovi součinnost podle § 33 bez zbytečného odkladu; nesplní-li tuto povinnost, odpovídají oprávněnému a exekutorovi za škodu, která tím oprávněnému nebo exekutorovi vznikne. Způsobil-li škodu nesplněním této povinnosti státní orgán, právnická či fyzická osoba při výkonu veřejné správy, která jim byla svěřena, nebo územní samosprávný celek při výkonu státní správy, který na něj byl přenesen zákonem nebo při výkonu samosprávy, postupuje se podle zvláštního právního předpisu.

2.2 Exekuční řízení

Exekuční řízení se zahajuje na návrh. Exekuční řízení je zahájeno dnem, kdy návrh na nařízení exekuce došel exekutorovi nebo soudu příslušnému podle § 45 spolu s určením exekutora. Dojde-li návrh na nařízení exekuce jinému než exekučnímu soudu, soud jej neprodleně postoupí exekučnímu soudu; účinky zahájení exekučního řízení zůstávají zachovány. Exekutor však může začít provádět exekuci až tehdy, udělí-li mu soud pověření k jejímu provedení.

Zahájení exekučního řízení brání tomu, aby pro tentýž nárok bylo zahájeno nebo probíhalo jiné exekuční řízení podle tohoto zákona.

Podá-li oprávněný více návrhů na nařízení exekuce v téže věci, provede exekuci ten exekutor, kterého jejím provedením pověří soud.

2.3 Účastníci řízení

Účastníky exekučního řízení jsou oprávněný a povinný. Jsou-li exekucí postiženy věci, práva nebo jiné majetkové hodnoty patřící do společného jmění manželů, je účastníkem exekučního řízení, pokud jde o tyto věci, práva nebo jiné majetkové

hodnoty, i manžel povinného.

Přechod povinnosti nebo přechod či převod práva lze prokázat jen listinou vydanou anebo ověřenou státním orgánem nebo notářem.

Prokáže-li se, že po zahájení exekučního řízení nastala právní skutečnost, s níž právní předpisy spojují převod nebo přechod práva oprávněného, o něž v exekučním řízení jde, do řízení namísto dosavadního oprávněného vstupuje jeho právní nástupce. Ten, kdo nastupuje do řízení na místo dosavadního oprávněného, musí přijmout stav řízení, jaký tu je v době jeho nástupu do řízení.

2.4 Návrh na nařízení exekuce

Exekuci lze nařídit jen na návrh oprávněného nebo na návrh toho, kdo prokáže, že na něho přešlo nebo bylo převedeno právo z rozhodnutí podle § 36 odst. 3 a 5

Oprávněný může podat návrh na nařízení exekuce podle tohoto zákona, nesplní-li povinný dobrovolně to, co mu ukládá exekuční titul podle tohoto zákona.

V návrhu na provedení exekuce musí být označen exekutor, který má být pověřen provedením exekuce, s uvedením jeho sídla; je-li návrh podán k soudu, musí být v návrhu označen rovněž soud, kterému je návrh určen. Z návrhu musí být dále patrné, kdo ho činí, které věci se týká a co sleduje, a musí být podepsán a datován. Kromě toho musí návrh na nařízení exekuce obsahovat jméno, příjmení a bydliště účastníků (obchodní jméno nebo název, sídlo a identifikační číslo právnické osoby), přesné označení exekučního titulu, uvedení povinnosti, která má být exekucí vymožena, a údaj o tom, zda, popřípadě v jakém rozsahu, povinný vymáhanou povinnost splnil, popřípadě označení důkazů, kterých se oprávněný dovolává.

K návrhu na nařízení exekuce je třeba připojit originál nebo úředně ověřenou kopii exekučního titulu opatřeného potvrzením o jeho vykonatelnosti nebo stejnopis notářského zápisu nebo exekutorského zápisu se svolením k vykonatelnosti, ledaže je návrh na nařízení exekuce podáván u soudu, který o věci rozhodoval jako soud prvního stupně.

Neobsahuje-li návrh na nařízení exekuce všechny stanovené náležitosti nebo je nesrozumitelný anebo neurčitý, vyzve nejpozději do 15 dnů exekutor nebo soud, kterému byl doručen návrh na nařízení exekuce, oprávněného, aby návrh opravil nebo

doplnil, určí mu lhůtu a poučí ho o tom, jak je třeba opravu nebo doplnění provést. Není-li v určené lhůtě návrh řádně opraven nebo doplněn a v řízení nelze pro tento nedostatek pokračovat nebo není-li přiložen exekuční titul, soud sám nebo na návrh exekutora exekuční řízení zastaví. O těchto následcích musí být oprávněný poučen.

2.5 Exekuční titul

Exekuční titul (§ 274 OSŘ) je základním předpokladem materiální povahy pro nařízení exekuce. Formální stránku vykonatelnosti exekučního titulu reflektuje potvrzení (doložka) o vykonatelnosti exekučního titulu⁴

Exekučním titulem je

- a) vykonatelné rozhodnutí soudu, pokud přiznává právo, zavazuje k povinnosti nebo postihuje majetek,
- b) vykonatelné rozhodnutí soudu a jiného orgánu činného v trestním řízení, pokud přiznává právo nebo postihuje majetek,
- c) vykonatelný rozhodčí nález,
- d) notářský zápis se svolením k vykonatelnosti nebo exekutorský zápis podle § 78 písm. a),
- e) vykonatelné rozhodnutí orgánu státní správy a územní samosprávy včetně platebních výměrů, výkazů nedoplatků ve věcech daní a poplatků, jakož i smíry schválené těmito orgány,
- f) vykonatelné rozhodnutí a výkaz nedoplatků ve věcech nemocenského pojištění a sociálního zabezpečení,

Neobsahuje-li exekuční titul určení lhůty ke splnění povinnosti, má se za to, že povinnosti uložené exekučním titulem je třeba splnit do 3 dnů a, jde-li o vyklizení bytu, do 15 dnů od právní moci rozhodnutí.

Má-li podle exekučního titulu uvedeného v odstavci 1 písm. a), b) nebo c) splnit povinnost více povinných a jde-li o dělitelné plnění, platí, že povinnosti, nestanoví-li exekuční titul jinak, jsou zavázáni splnit všichni povinní rovným dílem.

---

⁴ Kasíková, M. In Kasíková, M., Kučera, M. Plášil, Z., Šimka, V. Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a předpisy související. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2005, s. 217.

Exekuci rozhodnutí soudu o prodeji zástavy lze provést tehdy, obsahuje-li označení oprávněné a povinné osoby, zástavy a výši zajištěné pohledávky a jejího příslušenství.

Exekuci na majetek patřící do společného jmění manželů lze provést také tehdy, jde-li o vymáhání závazku, který vznikl za trvání manželství jen jednomu z manželů. Za majetek patřící do společného jmění povinného a jeho manžela se pro účely nařízení exekuce považuje také majetek, který netvoří součást společného jmění manželů jen proto, že byl smlouvou zúžen zákonem stanovený rozsah společného jmění manželů nebo že byl smlouvou vyhrazen vznik společného jmění ke dni zániku manželství. Při provádění exekuce se také nepřihlíží ke smlouvě, kterou byl zúžen zákonem stanovený rozsah společného jmění manželů o majetek, který patřil do společného jmění v době vzniku vymáhané pohledávky. Totéž platí, byl-li smlouvou rozšířen zákonem stanovený rozsah společného jmění manželů o majetek povinného, který nepatřil do společného jmění v době vzniku vymáhané pohledávky.

Jestliže je to, co ukládá exekuční titul povinnému, vázáno na splnění podmínky nebo na splnění vzájemné povinnosti oprávněného, lze nařídit exekuci jen, prokáže-li oprávněný, že se podmínka splnila nebo že sám svou vzájemnou povinnost vůči povinnému již splnil, popřípadě je připraven ji splnit.

V případech uvedených v odstavci 1 je třeba k potvrzení o vykonatelnosti exekučního titulu připojit listinu vydanou nebo ověřenou státním orgánem nebo notářem, z níž je patrné, že se splnila podmínka nebo že oprávněný splnil svou vzájemnou povinnost, popřípadě je připraven ji splnit.

2.6 Nařízení exekuce a pověření exekutora

Exekutor, kterému došel návrh oprávněného na nařízení exekuce, předloží tento návrh spolu s exekučním titulem nejpozději do 15 dnů soudu a požádá ho o udělení pověření k provedení exekuce. Neobsahuje-li návrh všechny stanovené náležitosti nebo je nesrozumitelný nebo neurčitý, běží lhůta k předložení návrhu soudu až ode dne doručení opraveného nebo doplněného návrhu, popřípadě exekučního titulu exekutorovi.

Soud usnesením nařídí exekuci a jejím provedením pověří exekutora do 15 dnů,

jestliže jsou splněny všechny zákonem stanovené předpoklady pro nařízení exekuce, jinak návrh zamítne. Soud nařídí exekuci, aniž by stanovil, jakým způsobem má být exekuce provedena.

Usnesení se doručí exekutorovi, oprávněnému, povinnému a orgánu, který je podle zvláštních právních předpisů pověřen vedením evidence zástavních práv k movitým věcem, evidence majitelů a držitelů motorových vozidel a centrální evidence exekucí, orgánům pověřeným vedením evidence (rejstříků) právnických osob, středisku cenných papírů, osobě, která je podle zvláštního právního předpisu pověřena vedením ústřední evidence hospodářských zvířat a zvíře ve farmovém chovu, a katastrálnímu úřadu, v obvodu jehož územní působnosti se nachází sídlo soudu, který exekuci nařídil.

Usnesení o nařízení exekuce se doručí oprávněnému a povinnému do vlastních rukou. Odepře-li povinný usnesení o nařízení exekuce přijmout, je usnesení doručeno dnem, kdy jeho přijetí bylo odepřeno; o tom musí být povinný poučen doručovatelem.

Povinnému nesmí být usnesení o nařízení exekuce doručeno dříve než exekutorovi a oprávněnému.

Usnesení o nařízení exekuce obsahuje označení

- a) soudu, který pověřuje exekutora provedením exekuce,
- b) exekutora, který je pověřen provedením exekuce,
- c) exekučního titulu a orgánu, který ho vydal, nebo osoby, která jej vyhotovila,
- d) oprávněného a povinného,
- e) povinnosti, která má být exekucí vymožena, včetně povinnosti k úhradě nákladů exekuce,
- f) podpis soudce, datum rozhodnutí a poučení o odvolání, o jeho náležitostech a o tom, že nebudou-li v něm uvedeny žádné skutečnosti rozhodné pro nařízení exekuce, soud odvolání odmítne.

Po doručení usnesení o nařízení exekuce nesmí povinný nakládat se svým majetkem včetně nemovitostí a majetku patřícího do společného jmění manželů, vyjma běžné obchodní činnosti, uspokojování základních životních potřeb, udržování a správy majetku. Právní úkon, kterým povinný porušil tuto povinnost, je neplatný.

Exekutor může požádat exekuční soud o ustanovení opatrovníka povinnému, jehož pobyt není znám, kterému se nepodařilo doručit usnesení o nařízení exekuce na adresu jeho sídla nebo na jinou známou adresu v České republice nebo v cizině, který

byl stížen duševní poruchou nebo z jiných zdravotních důvodů se nemůže nikoliv jen po přechodnou dobu účastnit řízení nebo který není schopen srozumitelně se vyjadřovat.

Požádá-li oprávněný soud o změnu exekutora, soud po vyjádření exekutora jej pověření zprostí, jsou-li pro to důvody zvláštního zřetele hodné. V takovém případě pověří soud provedením exekuce exekutora, kterého navrhne oprávněný, a věc mu přípisem postoupí. Účinky původního návrhu oprávněného na nařízení exekuce zůstávají zachovány. Odměna exekutora, který byl zproštěn pověření, se vypočítá tak, jako by došlo k zastavení exekuce.

Proti usnesení o nařízení exekuce je přípustné odvolání, v němž nelze namítat jiné skutečnosti než ty, jež jsou rozhodné pro nařízení exekuce; k ostatním soud nepřihlédne a nařízení exekuce potvrdí. Neobsahuje-li odvolání skutečnosti rozhodné pro nařízení exekuce nebo neobsahuje-li žádné skutečnosti, soud usnesením odvolání odmítne.

Exekutor pověřený provedením exekuce činí i bez návrhu úkony směřující k jejímu provedení.

Exekutor je povinen provádět exekuce v pořadí, v jakém mu byla doručena usnesení o nařízení exekuce.

Exekutor upustí od provedení exekuce jen tehdy, splní-li povinný dobrovolně to, co mu ukládá exekuční titul, a uhradí náklady exekuce. Prováděl-li exekutor exekuci prodejem nemovitosti, popřípadě podniku, oznámí příslušnému katastrálnímu úřadu, že upustil od provedení exekuce.

2.7 Exekuční příkaz

Exekutor poté, co mu bylo doručeno usnesení o nařízení exekuce, posoudí, jakým způsobem bude exekuce provedena, a vydá exekuční příkaz ohledně majetku, který má být exekucí postižen. Exekučním příkazem se rozumí příkaz k provedení exekuce některým ze způsobů uvedených v tomto zákoně.

Exekuční příkaz má účinky nařízení výkonu rozhodnutí podle občanského soudního řádu. Podle exekučního příkazu se exekuce provede po právní moci usnesení o nařízení exekuce.

Proti exekučnímu příkazu není přípustný opravný prostředek.

Majetek, který je postižen exekučním příkazem, nesmí povinný převést na jiného, zatížit ho nebo s ním jinak nakládat. Právní úkon, kterým povinný porušil tuto povinnost, je neplatný.

V písemném vyhotovení exekučního příkazu exekutor uvede

- a) soud, který rozhodl o nařízení exekuce,
- b) označení exekutora, který je pověřen provedením exekuce,
- c) exekuční titul a orgán, který jej vydal, nebo osobu, která jej vyhotovila,
- d) označení účastníků,
- e) označení povinnosti, která má být exekucí vymožena,
- f) způsob provedení exekuce,
- g) označení osob, kterým se doručuje exekuční příkaz,
- h) výrok, poučení o odvolání, den a místo jeho vydání a podpis exekutora.

Výrok exekučního příkazu ukládajícího zaplacení peněžité částky musí rovněž obsahovat

- a) označení toho, vůči komu má povinný nárok na mzdu (plátce mzdy), jde-li o provedení exekuce srážkami ze mzdy povinného,
- b) označení peněžního ústavu a čísla účtu, jde-li o provedení exekuce příkázáním pohledávky povinného z účtu u peněžního ústavu; označí-li se více účtů povinného u téhož peněžního ústavu, uvede se také pořadí, v jakém z nich má být vymáhaná pohledávka odepsána,
- c) označení toho, vůči komu má povinný jinou pohledávku (dlužníka povinného), jde-li o provedení exekuce příkázáním jiné pohledávky povinného než z účtu u peněžního ústavu,
- d) označení toho, vůči komu má povinný jiné právo, než je uvedeno pod písmeny a), b) a c), které má majetkovou hodnotu a které není spojeno s osobou povinného a je převoditelné na jiného, nebo označení podílu v obchodní společnosti nebo označení členství v družstvu, jde-li o provedení exekuce postižením jiných majetkových práv povinného,
- e) označení věcí, které mají být prodány, případně spoluvlastnického podílu na nich, nebo údaj o tom, že mají být prodány všechny podle zákona postižitelné movité věci, jde-li o provedení exekuce prodejem movitých věcí povinného nebo spoluvlastnického

podílu povinného na movitých věcech,

f) označení nemovitosti, která má být prodána, případně spoluvlastnického podílu na ní, jde-li o provedení exekuce prodejem nemovitosti povinného nebo spoluvlastnického podílu povinného na nemovitosti,

g) označení podniku nebo části podniku povinného anebo podílu povinného jako spolumajitele podniku, který má být prodán, jde-li o provedení exekuce prodejem podniku nebo části podniku povinného anebo podílu povinného jako spolumajitele podniku.

Výrok exekučního příkazu o prodeji zástavy musí rovněž obsahovat označení movité věci nebo nemovitosti, která má být prodána. Ve výroku exekučního příkazu se uvedou další zákazy, příkazy a výzvy, které podle zvoleného způsobu provedení exekuce musí obsahovat usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí podle občanského soudního řádu.

Exekuční příkaz doručí exekutor oprávněnému, povinnému a dalším osobám, kterým se podle zvoleného způsobu exekuce doručuje usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí podle občanského soudního řádu.

Do vlastních rukou se osobám uvedeným v odstavci 4 doručuje v případech, v nichž podle zvoleného způsobu exekuce občanský soudní řád stanoví, že se doručuje do vlastních rukou usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí.

2.8 Součinnost oprávněného a povinného

Exekutor může vyzvat oprávněného, aby navrhl, jakým způsobem má provést exekuci, a označil plátce mzdy povinného či plátce jiného pravidelného příjmu povinného, popřípadě fyzickou nebo právnickou osobu, vůči které má povinný pohledávku, (dlužník povinného) a uvedl důvod této pohledávky; jde-li o pohledávku z účtu u peněžního ústavu, uvede oprávněný peněžní ústav a číslo účtu, z něhož má být pohledávka odepsána.

Považuje-li to exekutor za účelné, může předvolat povinného a vyzvat ho k dobrovolnému splnění povinnosti, kterou mu ukládá exekuční titul, a k prohlášení o majetku povinného.

Pověření k provedení exekuce zaniká, jestliže

- a) soud rozhodl o vyloučení exekutora,
- b) soud zastavil exekuci,
- c) pohledávka, její příslušenství a náklady exekuce byly vymoženy,
- d) soud pověřil provedením exekuce jiného exekutora.

Nestanoví-li tento zákon jinak, použijí se pro exekuční řízení přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu.

Nestanoví-li tento zákon jinak, je exekutor oprávněn vykonat všechny úkony, které občanský soudní řád a další právní předpisy jinak svěřují při provedení výkonu rozhodnutí soudu, soudci, vykonavateli nebo jinému zaměstnanci soudu.

3. Způsoby provedení exekuce

Exekuci lze provést jen způsoby uvedenými v zákoně. Nepostačuje-li jeden z těchto způsobů k uspokojení oprávněného, lze exekuci v jednom exekučním řízení provést více způsoby, popřípadě i všemi zákonem stanovenými způsoby. K provedení exekuce více nebo všemi zákonem stanovenými způsoby lze přistoupit současně nebo postupně.

Způsob provedení exekuce určí exekutor.

Exekuci ukládající zaplacení peněžité částky lze provést

- a) srážkami ze mzdy a jiných příjmů,
- b) příkázáním pohledávky,
- c) prodejem movitých věcí a nemovitostí,
- d) prodejem podniku.
- e) příkazem k výplatě z účtu u peněžního ústavu

Způsob exekuce ukládající jinou povinnost než zaplacení peněžité částky se řídí povahou uložené povinnosti. Takovou exekuci lze provést

- a) vyklizením,
- b) odebráním věci,
- c) rozdělením společné věci,
- d) provedením prací a výkonů.

Exekuci prodejem zástavy lze pro zajištěnou pohledávku provést prodejem zastavených movitých věcí a nemovitostí.

3.1 Exekuce srážkami ze mzdy a jiných příjmů

Nestanoví-li zákon jinak, použijí se na provádění exekuce srážkami ze mzdy a jiných příjmů přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu upravující výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy.

Exekutor nerozhoduje podle ustanovení § 288 občanského soudního řádu v případě, že výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy je prováděn ve prospěch více oprávněných.

Exekutor provádí přípravné úkony pro rozhodnutí soudu o rozvrhu, jde-li o exekuci srážkami ze mzdy.

3.2 Exekuce příkázáním pohledávky

Exekutor nerozhoduje podle § 316 odst. 2 občanského soudního řádu.

Exekutor provádí přípravné úkony pro rozhodnutí soudu o rozvrhu, jde-li o exekuci příkázáním pohledávky.

Exekuci postižením jiných majetkových práv lze provést také postižením podílu povinného jako společníka nebo komanditisty ve společnosti nebo postižením členských práv a povinností povinného jako člena v družstvu.

Patenty, průmyslové vzory a ochranné známky, které byly povinnému uděleny a jsou pro něj zapsány v patentovém rejstříku, v rejstříku průmyslových vzorů nebo v rejstříku ochranných známek vedeném Úřadem průmyslového vlastnictví a licence (souhlasy) k využívání vynálezu chráněného patentem, licence k využívání průmyslového vzoru chráněného osvědčením a licence k užívání ochranné známky, které povinný poskytl třetím osobám, exekutor sepíše, jakmile se o nich dozví. Patentové listiny a osvědčení o zápisu průmyslových vzorů a osvědčení o zápisu ochranných známek se vždy odevzdají exekutorovi. V případě potřeby nebo pochybností si exekutor vyžádá od Úřadu zprávu. Je-li třeba, při jejich odebrání se postupuje přiměřeně podle ustanovení o exekuci odebráním věci.

Po sepsání exekutor sdělí Úřadu, jaké patenty, průmyslové vzory a ochranné známky, které byly povinnému uděleny a které Úřad pro povinného zapsal do patentového rejstříku nebo do rejstříku průmyslových vzorů anebo do rejstříku ochranných známek, a jaké licence (souhlasy) k využívání vynálezu chráněného patentem, licence k využívání průmyslového vzoru chráněného osvědčením a licence k užívání ochranných známek, které povinný poskytl třetím osobám, byly sepsány, kdy k sepsání došlo a že povinný s nimi nesmí počínaje tímto dnem nakládat. Úřad obsah sdělení zapíše do svého patentového rejstříku nebo rejstříku průmyslových vzorů anebo do rejstříku ochranných známek.

Sepsané patenty (patentové listiny), průmyslové vzory (osvědčení o zápisu průmyslových vzorů) a ochranné známky (osvědčení o zápisu ochranných známek do rejstříku) exekutor zpeněží; postupuje přitom přiměřeně podle ustanovení o exekuci prodejem movitých věcí. Všechna práva při převodu patentů, průmyslových vzorů a ochranných známek, která jinak přísluší povinnému jako jejich majiteli zapsanému v patentovém rejstříku, v rejstříku průmyslových vzorů a rejstříku ochranných známek, vykonává po dobu exekuce exekutor.

Se získanou částkou se naloží jako s výtěžkem prodeje.

Pro exekuci práv z licence k využívání vynálezu chráněného patentem, práv z licence k využívání průmyslového vzoru chráněného osvědčením a práv z licence k užívání ochranných známek, které povinný poskytl třetím osobám, se použijí ustanovení o exekuci příkázáním jiných peněžitých pohledávek. Exekuční příkaz se doručí i Úřadu.

Po jejich zpeněžení exekutor vyrozumí Úřad o převodu patentu, průmyslového vzoru a ochranné známky a o nabyvateli těchto práv. Úřad poté provede zápis o převodu v patentovém rejstříku, v rejstříku průmyslových vzorů nebo v rejstříku ochranných známek. Byla-li exekuce zastavena, exekutor vyrozumí po právní moci rozhodnutí soudu Úřad.

Exekucí nelze postihnout práva spojená výhradně s osobou povinného, zejména právo na původcovství.

Nestanoví-li zákon jinak, použijí se na provádění exekuce příkázáním pohledávky přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu upravující výkon rozhodnutí příkázáním pohledávky.

3.3 Exekuce příkazem k výplatě z účtu u peněžního ústavu

Nestanoví-li zákon jinak, použijí se na provádění exekuce příkazem k výplatě z účtu u peněžního ústavu přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu upravující výkon rozhodnutí příkazem k výplatě z účtu u peněžního ústavu.

3.4 Exekuce prodejem movitých věcí a nemovitostí

Při provedení exekuce prodejem movitých věcí povinného exekutor vždy, i bez návrhu oprávněného, zajistí movité věci, které sepsal. Zajištěné věci převezme do své úschovy nebo je uloží u vhodného schovatele.

K provedení exekuce prodejem nemovitosti povinného může exekutor přistoupit, jen jestliže bude listinami vydanými nebo ověřenými státními orgány, popřípadě též veřejnými listinami notáře doloženo, že nemovitost je ve vlastnictví povinného.

Při provedení exekuce prodejem nemovitosti povinného exekutor nerozhoduje o závazcích vydražitele podle § 336n odst. 2 občanského soudního řádu.

Exekutor nerozhoduje podle § 337d občanského soudního řádu.

Znalec oceňuje nemovitost a její příslušenství a jednotlivá práva a závady s nemovitostí spojené obvyklou cenou.

Exekutor pověřený provedením exekuce je oprávněn podat jménem oprávněného návrh na zřízení soudcovského zástavního práva.

Povinnost podle § 328a občanského soudního řádu je splněna vyvěšením veřejné vyhlášky na úřední desce exekutora a soudu; vedle tohoto zveřejnění může exekutor nabídku uveřejnit prostřednictvím hromadných sdělovacích prostředků nebo veřejně přístupné počítačové sítě. Povinnost nabídky se vztahuje na instituce, jejichž zřizovatelem je stát nebo obec.

Jde-li o vkladní listy, akcie, směnky, šeky nebo jiné listinné cenné papíry anebo o jiné listiny, jejichž předložení je třeba k uplatnění práva, exekutor podle povahy cenného papíru nebo listiny buď vyzve toho, kdo má plnit, aby odpovídající plnění

odevzdal exekutorovi, přičemž postupuje přiměřeně podle ustanovení o exekuci příkázáním pohledávky, nebo se postará o jejich zpeněžení převodem na třetí osobu.

Při provedení exekuce prodejem nemovitosti povinného exekutor provádí přípravné úkony pro rozhodnutí soudu o rozvrhu, neprovádí však rozvrhová jednání. Částky přiznané věřitelům exekutor vyplatí podle pravomocných rozvrhových usnesení.

Exekutor vrátí spis soudu, jakmile se vydražitel stal vlastníkem vydražené nemovitosti.

Nestanoví-li zákon jinak, použijí se na provádění exekuce prodejem movitých věcí a nemovitostí přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu upravující výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí a nemovitostí.

3.5 Exekuce prodejem podniku

K provedení exekuce prodejem podniku nebo části podniku povinného může exekutor přistoupit, jen jestliže bude doloženo, že podnik nebo část podniku je majetkem povinného.

Při provedení exekuce prodejem podniku nebo jeho části exekutor nerozhoduje o závazcích vydražitele podle § 338za odst. 2 občanského soudního řádu.

Exekutor ustanoví v exekučním příkazu správce podniku. Správcem podniku může exekutor ustanovit také veřejnou obchodní společnost, která je zapsána v seznamu správců konkursní podstaty.

Při provedení exekuce prodejem podniku nebo jeho části exekutor provádí přípravné úkony pro rozhodnutí soudu o rozvrhu, neprovádí však rozvrhová jednání. Částky přiznané věřitelům exekutor vyplatí podle pravomocných rozvrhových usnesení. Spis vrátí soudu, jakmile do majetku vydražitele přešel vydražený podnik nebo jeho část. Při oceňování podniku nebo jeho části se použije obvyklá cena.

Nestanoví-li zákon jinak, použijí se na provádění exekuce prodejem podniku přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu upravující výkon rozhodnutí prodejem podniku.

3.6 Uspokojení práv na nepeněžitě plnění

Byl-li vydán exekuční příkaz k provedení prací a výkonů, které může vykonat i někdo jiný než povinný, postará se exekutor o to, aby práce, o které jde, provedl pro oprávněného někdo jiný, nedohodl-li se s oprávněným jinak.

Pokuty uložené při provedení exekuce podle ustanovení § 351 občanského soudního řádu je povinný vždy povinen zaplatit na účet soudu, který vydal usnesení o nařízení exekuce.

Nestanoví-li zákon jinak, použijí se na provádění exekuce ukládající jinou povinnost než zaplacení peněžité částky přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu upravující výkon rozhodnutí k uspokojení nepeněžitých plnění.

4. Další činnost exekutora

Exekutor může v rámci další činnosti:

- a) poskytovat právní pomoc oprávněnému nebo povinnému po vydání exekučního titulu, jakož i v souvislosti s exekuční činností a další činností,
- b) sepisovat listiny a vykonávat jinou činnost, stanoví-li tak tento zákon.

O další činnosti musí exekutor a žadatel sepsat písemnou smlouvu.

Exekutor může v souvislosti s exekučním, soudním nebo jiným řízením přijímat do úschovy peníze, listiny a jiné movité věci. O přijetí do úschovy vydá exekutor tomu, kdo hodnoty skládá, písemné potvrzení.

Pověří-li soud exekutora, může exekutor provádět i jinou činnost, zejména doručovat písemnosti soudu a vykonávat činnost soudního vykonavatele. V rámci další činnosti exekutor vykonává i jinou činnost, stanoví-li tak zvláštní právní předpis.

Exekutor může též provést dražbu movité či nemovité věci na návrh vlastníka či osoby oprávněné disponovat s věcí. Přitom postupuje přiměřeně podle ustanovení tohoto zákona.

4.1 Sepisování exekutorských zápisů

Exekutor osvědčuje na žádost skutkové děje a stav věci, například splnění dluhu, stav nemovitostí, bytů a nebytových prostor, jestliže jimi mohou být prokázány nároky v řízení před soudem nebo jiným státním orgánem a jestliže se skutkový děj udál v přítomnosti exekutora nebo jestliže se exekutor přesvědčil o stavu věci.

V rámci další činnosti exekutor sepíše na žádost exekutorský zápis:

- a) o dohodě, kterou se účastník zaváže splnit pohledávku nebo jiný nárok druhého účastníka vyplývající ze závazkového právního vztahu, v níž svolí, aby podle tohoto zápisu byl nařízen a proveden výkon rozhodnutí nebo exekuce, jestliže svou povinnost

řádně a včas nesplní, nebo

b) o osvědčení skutkového děje a stavu věci podle § 77.

Exekutorský zápis musí obsahovat

- a) místo, den, měsíc a rok úkonu,
- b) jméno a příjmení exekutora a jeho sídlo,
- c) jméno, příjmení, bydliště a rodné číslo, není-li, datum narození účastníků a jejich zástupců, svědků, důvěrníků a tlumočnicků,
- d) prohlášení účastníků, že jsou způsobilí k právním úkonům,
- e) údaj, jak byla ověřena totožnost účastníků, svědků, důvěrníků a tlumočnicků,
- f) obsah úkonu,
- g) údaj o tom, že byl zápis po přečtení účastníky schválen,
- h) podpisy účastníků nebo jejich zástupců, svědků, důvěrníků a tlumočnicků,
- i) otisk úředního razítka exekutora a jeho podpis.

Dohoda účastníků podle § 78 písm. a) musí též obsahovat

- a) označení osoby, která se zavázala ke splnění pohledávky nebo jiného nároku, (osoby povinné),
- b) označení osoby, jejíž pohledávka nebo jiný nárok mají být plněny, (osoby oprávněné),
- c) skutečnosti, na nichž se pohledávka nebo jiný nárok zakládá,
- d) předmět plnění,
- e) dobu plnění,
- f) prohlášení povinné osoby o svolení k vykonatelnosti zápisu.

Dohoda účastníků podle § 78 písm. a) může obsahovat též podmínky, popřípadě vzájemné povinnosti oprávněné osoby, na jejichž splnění je poskytnutí předmětu plnění vázáno.

Náležitosti dohody podle odstavců 2 a 3 exekutor v zápisu uvede podle shodného prohlášení účastníků.

Exekutorský zápis podle § 78 písm. b) musí též obsahovat

- a) místo a dobu děje nebo zjištění stavu věci,
- b) popis děje nebo stavu věci.

V exekutorském zápisu může pokračovat exekutor, který ho sepsal, nebo jiný exekutor se sídlem na území České republiky. Pokračování v exekutorském zápisu je součástí exekutorského zápisu.

Exekutorský zápis je veřejnou listinou.

Nezná-li exekutor účastníky, svědky úkonů, důvěrníky nebo tlumočníky osobně, musí mu být jejich totožnost prokázána platným úředním průkazem nebo potvrzena dvěma svědky totožnosti; nezná-li exekutor tyto svědky osobně, musí mu být jejich totožnost prokázána platným úředním průkazem.

Je-li účastníkem někdo, kdo nemůže číst nebo psát, může exekutor sepsat exekutorský zápis pouze za účasti 2 svědků úkonu. Tito svědci musí být přítomni při projevu účastníka o tom, co má být pojata do exekutorského zápisu, a při předčítání exekutorského zápisu a jeho schválení tím účastníkem, v jehož zájmu byli přítomni. Postup podle odstavce 1 není třeba, jestliže má tento účastník schopnost seznámit se s obsahem právního úkonu s pomocí přístrojů nebo speciálních pomůcek a je schopen se vlastnoručně podepsat.

Svědky totožnosti a svědky úkonu nemohou být osoby, které nejsou plně způsobilé k právním úkonům, nebo osoby, které nemohou číst nebo psát. Dále jimi nemohou být osoby blízké účastníkům a osoby, které jsou na věci zúčastněny, a pracovníci exekutora, který exekutorský zápis sepisuje.

Je-li účastník hluchý nebo němý, může-li však číst a psát, musí si exekutorský zápis přečíst a v něm vlastní rukou připsat, že jej četl a že jej schvaluje.

Nemůže-li účastník číst nebo psát, musí být kromě svědků úkonu přibrán jeho důvěrník, který se s ním umí dorozumět. Jeho prostřednictvím exekutor zjistí, zda účastník zápis schvaluje.

Postup podle odstavce 2 není třeba, jestliže má tento účastník schopnost seznámit se s obsahem právního úkonu s pomocí přístrojů nebo speciálních pomůcek a je schopen vlastnoručně listinu podepsat.

O způsobilosti důvěrníka platí obdobně § 82, může jím však být i osoba účastníku blízká.

Je-li k sepsání exekutorského zápisu nutná přítomnost svědků úkonu, uvede se

v závěru exekutorského zápisu doložka obsahující prohlášení svědků, že byli přítomni po celou dobu projevu vůle účastníka o tom, co má být pojata do zápisu, při předčítání exekutorského zápisu a jeho schválení účastníkem.

Obdobně musí exekutorský zápis obsahovat v závěru prohlášení důvěrníka o tom, že sdělil němému nebo hluchému účastníku, který nemůže číst nebo psát, celý obsah exekutorského zápisu, a že jej účastník schválil.

Jestliže se účastník seznámil s obsahem právního úkonu pomocí přístrojů nebo speciálních pomůcek, je třeba tuto okolnost uvést v exekutorském zápisu.

V úvodu exekutorského zápisu je třeba uvést důvod přítomnosti svědků úkonu, popřípadě důvěrníka.

Nezná-li účastník nebo svědek úkonu jazyk, v němž se exekutorský zápis sepisuje, je třeba přítomnosti tlumočnicka. Nelze však jako tlumočnicka přibrat osobu blízkou účastníkům nebo toho, kdo je ve věci zúčastněn.

Zná-li exekutor nebo jeho pracovník jazyk, v němž jedná účastník nebo svědek, lze upustit od přítomnosti tlumočnicka.

V závěru exekutorského zápisu je třeba uvést doložku o tom, že účastníku byl obsah exekutorského zápisu přetlumočen a že s ním účastník projevil souhlas. Byl-li přítomen tlumočnick, připojí na exekutorský zápis svůj podpis a otisk svého úředního razítka.

Exekutorské zápisy musí být neprodleně po sepsání uloženy v kanceláři exekutora pod uzávěrou.

5. Náklady exekuce

Náklady exekuce jsou odměna exekutora, náhrada hotových výdajů, náhrada za ztrátu času při provádění exekuce, náhrada za doručení písemností, odměna a náhrada nákladů správce podniku, a je-li exekutor nebo správce podniku plátcem daně z přidané hodnoty, je nákladem exekuce rovněž příslušná daň z přidané hodnoty.

Oprávněný má právo na náhradu nákladů účelně vynaložených k vymáhání nároku. Náklady oprávněného hradí oprávněnému povinný. Náklady exekuce hradí exekutorovi povinný. Náklady exekuce a náklady oprávněného vymůže exekutor na základě příkazu k úhradě nákladů exekuce, a to některým ze způsobů určených k provedení exekuce ukládající zaplacení peněžité částky. Náklady exekuce a náklady oprávněného určuje exekutor v příkazu k úhradě nákladů exekuce, který doručí oprávněnému a povinnému.

Příkaz k úhradě nákladů exekuce obsahuje označení

- a) soudu, který pověřil exekutora provedením exekuce,
- b) exekutora, který je pověřen provedením exekuce,
- c) exekučního titulu a orgánu, který ho vydal, nebo osoby, která jej vyhotovila,
- d) oprávněného a povinného,
- e) povinnosti, která má být exekucí vymožena, a
- f) datum a podpis exekutora a poučení o námitkách.

Účastník řízení může podat u exekutora proti příkazu námitky do 3 dnů od doručení. Pokud exekutor v plném rozsahu námitkám nevyhoví, postoupí je bez zbytečného odkladu soudu (§ 45), který o námitkách rozhodne do 15 dnů.

Rozhodnutí soudu o námitkách se doručí oprávněnému, povinnému a exekutorovi. Proti rozhodnutí soudu o námitkách není přípustný opravný prostředek.

Dojde-li k zastavení exekuce, může soud uložit oprávněnému, aby nahradil náklady exekuce.

Rozhodovací praxe exekučních a odvolacích soudů se doposud na řešení otázky uspokojení nákladů exekuce z rozdělované podstaty jednoznačně neshodla a je velmi rozdílná. Sahá od naprosto extrémního názoru spočívajícího v tom, že se k pohledávce soudního exekutora podle vydaného příkazu k úhradě nákladů exekuce nepřihlíží, neboť není podložena titulem ani podle § 274 OSŘ, ani podle § 40 EŘ, přes názor, že náklady exekuce se uspokojují ve třetí skupině dle ustanovení § 337c odst. 1 písm. c) OSŘ, neboť jsou připodobněny pohledávce oprávněného, až po názor, že náklady exekuce náleží do první rozvrhové skupiny dle ustanovení § 337c odst. 1 písm. a) OSŘ⁵

Tímto drobným exkurzem do problematiky určení a přiznání nákladů exekučního řízení jsem chtěl naznačit, že v případě zařazení nákladů exekuce, popř. nákladů státu při výkonu rozhodnutí do první skupiny při rozvrhovém jednání budou tyto uspokojeny v první řadě a na pohledávku oprávněného v případě shody dalších okolností nemusí při nákladné exekuci či výkonu rozhodnutí vůbec zůstat⁶

Je nutné zdůraznit, že exekutor jako podnikatel má z úspěšného provedení exekuce zisk (odměnu), ale současně nese i riziko spočívající v tom, že majetek povinného nebude dostačovat nejen k uspokojení oprávněného, ale i nákladů exekuce, a toto riziko nelze bezdůvodně přenášet na osobu oprávněnou⁷

---

⁵ Válek, J. Právní povaha nákladů exekuce. Bulletin advokacie, 2007, č. 9, s. 39.

⁶ Pohledávka oprávněného se podle § 337c odst. 1 písm. c) OSŘ uspokojuje až ve třetí skupině.

⁷ Usnesení ÚS, sp. zn. II ÚS 150/04 [citováno dne 27. prosince 2008]. Dostupný z:

<http://www.judikatura.cz>.

6. Odměna exekutora

Za exekuční činnost a další činnost podle tohoto zákona náleží exekutorovi odměna, náhrada hotových výdajů, náhrada za ztrátu času při provádění exekuce, náhrada za doručení písemností, a je-li exekutor plátcem daně z přidané hodnoty, rovněž příslušná daň z přidané hodnoty.

Exekutor a oprávněný mohou uzavřít písemnou smlouvu o provedení exekuce, v níž mohou sjednat smluvní odměnu za provedení exekuce. Smluvní odměna není nákladem exekuce. Tato smlouva nabude účinnosti dnem, kdy je usnesení o pověření exekutora provedením exekuce doručeno exekutorovi. Tím není dotčeno právo exekutora na odměnu, náhradu hotových výdajů, náhradu za doručení písemností a náhradu za ztrátu času.

Exekutor má právo požadovat od oprávněného přiměřenou zálohu na náklady exekuce. Za výkon další činnosti podle § 74 odst. 1 písm. a) náleží exekutorovi mimosmluvní odměna, nedohodne-li se s žadatelem jinak.

Podrobnosti o výši a způsobu určení odměny, hotových výdajů, náhrady za doručení písemností a náhrady za ztrátu času stanoví ministerstvo vyhláškou.

Jestliže soud při svém rozhodování o náhradě nákladů exekutorovi zcela pominul kogentní ustanovení § 3 exekučního řádu a nárok na úplatu exekutorovi odepřel, vymyká se jeho rozhodnutí zcela zjevně nosnému principu, na němž je exekuční řád vybudován, a ohrožuje i pro futuro nezávislost exekutora.“⁸

---

⁸ Nález Ústavního soudu ze dne 8.8.2005 sp.zn. II. ÚS 372/2004

7. Zastavení exekuce

Exekutor nerozhoduje o zastavení exekuce podle ustanovení o zastavení výkonu rozhodnutí.

Nesloží-li oprávněný ve lhůtě určené exekutorem přiměřenou zálohu na náklady exekuce, soud na návrh exekutora exekuci zastaví. Soud exekuci nezastaví pouze tehdy, jsou-li splněny podmínky pro osvobození oprávněného podle zvláštního právního předpisu.

Rozhodnutí o zastavení exekuce se doručí oprávněnému, povinnému, exekutorovi pověřenému provedením exekuce a katastrálnímu úřadu, v obvodu jehož územní působnosti se nachází sídlo soudu, který exekuci nařídil.

8. Konkrétní příklad exekuce

Mám vlastní zkušenost s vymáháním pohledávky. Otec řádně neplní svou vyživovací povinnost. Dokud pracoval u státního podniku jako zaměstnanec, tak soud rozhodl o nařízení výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy pro výživné. Pak ovšem "dohodou" odešel a pracoval jen na částečný úvazek. Začal vznikat dluh na výživném.

Po dvou letech jsem se obrátil na okresní soud s oprávněným návrhem na nařízení výkonu rozhodnutí pro přednostní pohledávku na výživné z účtu, prodejem movitých věcí. Vše bylo nařízeno a prováděno. Ovšem v praxi se nic nedělo. Státní úředník mi ukazoval stohy spisů, na které ještě nepřišla řada a odhadoval řešení pro mě na 2-3roky. Tak jsem svou žádost stáhl.

Dluh na výživném narůstal, a proto 24.1.2007 jsem se obrátil na soukromého exekutora. Sepsali jsme Smlouvu o poskytování právní pomoci při provádění exekucí - viz. příloha 1.

Okresní soud vydal Usnesení o povolení exekuce 28.3.2007 - viz. příloha 2. Pak se vše "rozjelo". 20.4.2007 přibral exekutor do řízení v exekuční věci jako dalšího účastníka na straně povinného manželku povinného. Manžel povinného má podle tohoto usnesení procesní práva účastníka řízení pouze ve vztahu k majetku postiženého exekucí, nesmí se však účastnit dražby. Společné jmění manželů nelze s několika výjimkami zrušit, majetek povinného postihuje i majetek ve společném jmění manželů.

Tentýž den byl vydán Exekuční příkaz o provedení exekuce prodejem movitých věcí povinného i za účasti manželky povinného - viz příloha 3.

Za dalších 5 dní byl vydán Exekuční příkaz o provedení exekuce srážkami ze mzdy povinného - viz příloha 4.

V květnu 2007 mi byl doručen Exekuční příkaz o provedení exekuce prodejem nemovitých věcí. Jak je patrné v příloze 5 jedná se o byt a nebytový prostor.

29.5.2007 byly vydány 2 Exekuční příkazy, a to o provedení exekuce přikázáním pohledávky z účtu povinného - viz příloha 6 a Exekuční příkaz k provedení exekuce přikázáním jiných peněžitých pohledávek. Šlo o "Penzijní fond".

13.6.2007 byl vydán Exekuční příkaz o provedení exekuce prodejem movitých věcí : akcií zapsaných u Střediska cenných papírů jako vlastnictví povinného i manželky povinného.

V srpnu 2007 mi byl doručen Exekuční příkaz k provedení exekuce přikázáním jiných peněžitých pohledávek. Exekutor postihl aktiva vedené na majetkovém účtě, které nebyly dosud vyplaceny a které v budoucnu vzniknou ze stejného právního titulu u burzovní společnosti.

V říjnu 2007 byla Exekučním příkazem k provedení exekuce přikázáním jiných peněžitých pohledávek postižena pohledávka povinného, a to 1/2 nájemného z nájmu bytu uváděného v příloze 5.

V prosinci 2007 bylo vydáno Usnesení o ustanovení znalce. Úkolem znalce je stanovit cenu nemovitostí a jejich příslušenství a ocenit jednotlivá práva a závady s tím spojené, a to tržní cenou. Podmínkou vypravování znaleckého posudku je kompletní prohlídka nemovitostí, včetně zjištění všech potřebných údajů na úradech evidujících materiály potřebné o ocenění jejího stavu. Šlo o byt a nebytovou prostorou ve společném jmění manželů. Povinnému bylo uloženo, aby dne 4.1.2008 ve 14h umožnil znalci prohlídku nemovitostí.

Exekuční příkaz z 8.1.2007 řeší opět prodej nemovitostí povinného, další akcie zapsané u Střediska cenných papírů povinného i jeho manželky.

11.2.2008 mi bylo doručeno Usnesení o určení ceny nemovitosti a jejího příslušenství a o určení výše znaleckého. Byt a nebytová prostora ve společném jmění manželů se určila konkrétní částkou. Znalci byla přiznána odměna v určité výši, která byla vyplacena z prostředku soudního exekutora a následně bude vymáhána jako náklady exekuce.

14.4.2008 v Usnesení o nařízení dražebního jednání (dražební vyhláška) exekutor rozhodl o dražbě nemovitostí. Určil den, hodinu, zápis. Nejnižší podání se stanoví ve výši 2/3 výsledné ceny nemovitosti. Byla určena nejmenší výše prvního příhozu, druhý a další příhoz se stanovil v určité výši. Ke dni vydání této dražební vyhlášky nebyly přihlášeny k uspokojení z výtěžku dražby další pohledávky.

10.7.2008 vydal soudní exekutor Usnesení o příklepu, kterým uděluje vydražiteli příklep na vydražené nemovitosti za nejvyšší podání.

Během prázdnin jsem prožíval uspokojení, že brzy dostanu svůj dluh vyplacen.

V prosinci mi bylo doručeno Usnesení okresního soudu, které nařizovalo rozvrhové jednání v exekuční věci na den 16.1.2009. Když mi na tento den přišlo předvolání k okresnímu soudu, zaujala mě poznámka, že "účast není nutná" označena čtyřmi vykřičníky - viz příloha 7. Naivně jsem se domníval, že je to pravda a má účast by byla pouze formální.

O to větší šok pro mě znamenalo Usnesení okresního soudu z 16.1.2009, které příkládám jako přílohu číslo 8. Rozdělovaná podstata se rozvrhla tak, že byla uspokojena pohledávka exekutora dle příkazu k úhradě nákladů exekuce v plné výši. Pohledávka dalšího dlužníka, který se přihlásil 3.4.2008 částečně. Tím byla rozdělena celá rozvrhová podstata a proto moji pohledávku jakožto oprávněného nebylo možno uspokojit!

Ve třetí skupině byla moje pohledávka z datem rozhodný pro pořadí dne 29.1.2007 tj. datum podání návrhu na nařízení exekuce a pohledávka dalšího dlužníka dle přihlášky 30.4.2008, rozhodné datum pro pořadí 30.11.2005 tj. právní účinky vkladu zástavního práva, které má přednost.

Já jsem vymáhal dluh na výživném, obrátil jsem se na exekutorský úřad, aby mi pomohl. Otec vlastnil movitý i nemovitý majetek - zdálo se, že exekuce musí být úspěšná. Já jsem "spustil lavinu". Byl vydražen byt a "nakrmil se" soudní exekutor se svými náklady a člověk, který od banky odkoupil hypotéku na byt i se zástavním právem. O dalším přihlášeném dlužníkovi jsem neměl ani ponětí (není povinností exekutora o tom oprávněného informovat). Nebyl jsem ani informován o zástavním právu k bytu (rovněž není povinností exekutora o tom informovat). K dražbě nemělo ani dojít, protože soudnímu exekutorovi muselo být jasné, že jako oprávněný nebudu uspokojen. Byznys je byznys. Je to podnikání v pravém slova smyslu, ze kterého se vytratilo lidství. Nikdo nic neporušil, jedná se o pouze o etický problém.

Má zkušenost je tedy taková : Přestože existují předpoklady, že exekuce bude úspěšná, výsledek je nejistý. Soukromý exekutor je rychlý v jednání, ale "nepáře se" ani s povinným, ale ani s oprávněným.

ZÁVĚR

V úvodu bakalářské práce jsem se zmínil, že chci, aby má práce byla laikovi "průvodcem" exekučním řízením. Snažil jsem se srozumitelně, stručně a výstižně popsat celou "mašinerii". Kdo, kde, jak může vymáhat svou pohledávku. S kým bude spolupracovat, co vše ho čeká. Jak je zahájeno, vedeno a ukončeno exekuční řízení.

Na konkrétním příkladu jsem ukázal, že exekuční řízení má svá úskalí. Na první pohled úspěšná exekuce: povinný má movitý i nemovitý majetek. Předpokládá se, že když se vydraží byt za řádově statisíce Kč a oprávněný má pohledávku řádově jedné desetiny částky, tak musí být zákonitě jeho pohledávka uspokojena. Chyba lávky! Přesně tuhle zkušenost mám. Přestože jsem se s důvěrou obrátil na soukromého exekutora, aby mi pomohl vymocit dlužné výživné, zažívám hořké rozčarování. Je to podnikatel, který vidí především svůj zisk.

ANOTACE

Příjmení a jméno autora:	Marek Šindelář
Instituce:	Moravská vysoká škola Olomouc
Název práce v českém jazyce:	Exekuce, vymáhání pohledávek
Název práce v anglickém jazyce:	Execution, debt collection
Vedoucí práce:	Mgr. Michal Černý PhD.
Počet stran:	43
Počet příloh:	8
Rok obhajoby:	2009
Klíčová slova v českém jazyce:	Exekuce, exekutor, pohledávka
Klíčová slova v anglickém jazyce:	Exekution, distrainer, demand

Práce se zabývá obecně i konkrétně exekucí. Obecně je vysvětlen exekuční řád, postavení soudního exekutora, zahájení, vedení a ukončení exekuce, způsoby provedení, náklady a odměna. Konkrétně je popsána moje osobní zkušenost s vymáháním pohledávky. Cílem práce je srozumitelně objasnit problematiku exekuce a upozornit na úskalí zdánlivé úspěšnosti vymáhání pohledávky.

The work deals with general and specific execution. Generally, it is explained Enforcement Regulations, the position of court bailiff, the initiation, conduct and termination of execution, execution methods, costs and fees. Specifically, it describes my personal experience with the recovery of claims. The aim of this work is to clarify the issue srozumitelně execution and to highlight the pitfalls of apparent success of recovery.

ZDROJE

Seznam literatury

- [1] Hlavsa, Petr. *Exekuční řád*. 3.vyd. Praha: 2008

- [2] Kasíková, M. In Kasíková, M., Kučera, M. Plášil, Z., Šimka, V. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a předpisy související. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2005, s. 217.

- [3] Nález Ústavního soudu ze dne 8.8.2005 sp.zn. II. ÚS 372/2004

- [4] OSŘ - úplné znění, Ostrava, Sagit, a.s., podle stavu k 4.2.2008

- [5] Schelleová, I. Lamka, R. *Exekuce v zrcadle právních předpisů*. III.

- [6] skupina poslanců Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. *Důvodová zpráva k návrhu zákona o soudních exekutorech (exekuční řád) obecná část*. [citováno 4.11.2007]. Dostupný ze software ASPI, interní č. LIT14431CZ

- [7] Válek, J. *Právní povaha nákladů exekuce*. *Bulletin advokacie*, 2007, č. 9, s. 39.

Seznam internetových zdrojů

[1] <http://www.judikatura.cz>. Usnesení ÚS, sp. zn. II ÚS 150/04 [citováno dne 27. prosince 2008].

[2] <http://www.exekutorskacomora.cz/>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 - Smlouva o poskytování právní pomoci při provádění exekucí

Příloha č. 2 - Usnesení o povolení exekuce

Příloha č. 3 - Exekuční příkaz o provedení exekuce prodejem movitých věcí
povinného

Příloha č. 4 - Exekuční příkaz k provedení exekuce srážkami ze mzdy povinného

Příloha č. 5 - Exekuční příkaz k provedení exekuce prodejem nemovitostí

Příloha č. 6 - Exekuční příkaz k provedení exekuce příkázáním pohledávky z účtu
povinného

Příloha č. 7 - Předvolání okresního soudu

Příloha č. 8 - Usnesení okresního soudu